

מדרך עוז

דני סלומון "אין לנו ברירה אלא להיערך למציאות חדשה"

דני סלומון, דור שני למשפחת רפתנים, לא משלה את עצמו ומודע היטב למציאות החדשה הנוצרת ממש מול עיניו. לדבריו הוא רואה את הגל מגיע ואיתו נגיע הסחף אך לדבריו, אין מי שיכול לעצור אותו. סלומון "אני מעריך שבטווח של 10 15 שנים קדימה לא יהיו מכסות והשאלה שנותרה רק האם המדינה תדע לשמור על היצרנים, לצערי אני בספק". לסיום פרויקט עמק התקווה, ראיון המביא מציאות אחרת, מציאות מורכבת ולא ידועה. נכון לעכשיו, אין כאן בן ממשיך

כמו צונאמי

דני סלומון מאוד מציאותי "אתה רואה את הגל והסחף ואתה לא יכול לעצור אותו זה גדול עליך. זו בעצם ההרגשה שלי ושל רבים מחבריי, כמו צונאמי שאתה פשוט לא יכול לעצור".

כמה זה מעציב אותך?

"מעציב אותי מאוד אבל מה יעזור לי שאהיה עצוב. תראה, פעם חקלאות היתה ערך, מילים כמו ציונות ועבודה, היו שוות משהו, אמרו משהו. היום לצערי הן הפכו להיות ממש מילים מגונות, גם החקלאות וגם הציונות וילדים ממשיכים לא מעוניינים בזה, זו מציאות שאי אפשר להילחם בה".

גם החקלאות הולכת ונעלמת זה תהליך ארצי?

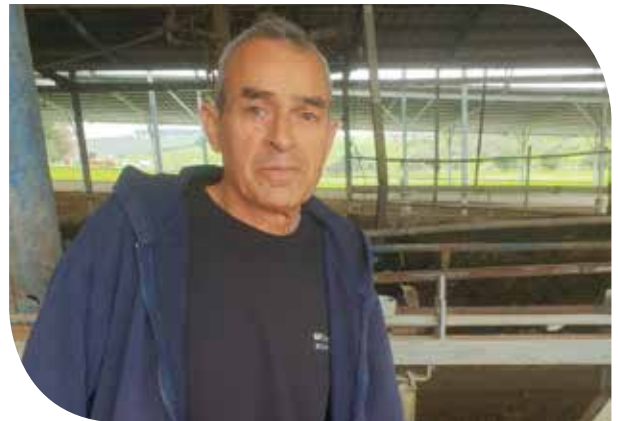
"כן, נכון, פעם החקלאות בישראל היה גורם מוביל לפיתוח וייצוא כיום ברגע שלא תהיה חקלאות לא יהיה פיתוח ולא יהיה כלום. אני מאשים רק את הממשלה בלי ספק שברמה העקרונית המוסרית לא רואה בחקלאות ערך ציוני. תראה, אי אפשר להתחרות עם עגבניות מעזה או מתורכיה הרי בסוף מה יקרה, כמה יבואנים ינהלו את החקלאות, כולל את הענף. זו מדינה קטנה וזה הכיוון שאליז אנחנו הולכים. תראה, בוא נאמר את האמת, אני בטוח שבסוף המכסות יפתחו, השאלה רק איך יעשו את זה, האם ירסקו את הענף או יובילו פתיחה של שוק חופשי תוך מנגנון של שמירה על הרפתן, זה כמובן בתנאי ואם יבינו שלחקלאות יש ערך מעבר לכלכלה טהורה. הבעיה היא כי המדינה לא מכירה בבעיה ואז אתה גם לא יכול לפתור אותה".

ומי לדעתך ישרוד?

"תראה כמו שאני רואה את זה, אני מעריך שבטווח של 10 15 שנים קדימה לא יהיו מכסות והשאלה שנותרה רק האם המדינה תדע לשמור על היצרנים, אני בספק".

מציאות קשה?

"אני חושב שהמציאות באמת קשה לצערנו ולכן אני אומר שכן צריך לתת גיבוי להנהלה שלנו המובילה לגיבוש הסכם עם תיקונים שיעשו בו אחרת הממשלה תעשה פעולות חד צדדיות, הכוח בידיה".

הקמת גוף נפרד, תהרוס אותנו סופית. סלומון

מדרך עוז הינו מושב עובדים יפיפה בכניסה לעמק זרעאל, הדרך למושב המטופח עוברת בין שדות מוריקים ומטעי פרי גדולים, חבל ארץ חקלאי, מהיפים בארץ. את דני סלומון, דור שני במושב ובעל רפת 'חלב בר' אני פוגש, איך לא, ברפת המטופחת. לדני שני שותפים, מכסה של כשני מיליון ליטר, 160 חולבות, מרכז מזון מקומי של המושב והוא גם משמש כיו"ר מרכז המזון העצמאי של המושב. סלומון, איש עבודה, ריאלי, המודע היטב למצב הענף, אך כמו רבים כמוהו, הוא אינו מתייאש למרות שדבריו ברורים וללא כחל וסרק. בעצם, אני אומר לו, לפני שאנחנו בכלל מתחילים לדבר על הענף, הרי שהבעיה העיקרית שלך, כמו של רבים מחבריך, זה היעדר דור הממשיכים?

"כן, זה נכון, זו בעיה קשה וברפת כזו גדולה יחסית כמו שלנו, זה יחייב אותנו בסופו של דבר, להכניס כאן מנהל חיצוני, לא תהיה ברירה, יש כאן גם מערכות סולריות ועסק רציני לתפעל". לסלומון ואשתו 5 ילדים וכולם עזבו את המושב, הבן הקטן קצת עובד לאחרונה ברפת אך הוא עדיין לא החליט מה הוא רוצה לעשות שיהיה גדול. סלומון "זה לדעתי מאפיין את רוב הרפת המשפחתית לצערי. אין ספק שאם הענף היה יציב ועם עתיד כלכלי בטוח אולי אפשר היה לשכנע את הבנים לחזור אבל היום אני יכול להבין אותם, הענף נמצא בסימן שאלה גדול. היום גם אלה שעושים שותפויות פועלים בליית ברירה".

בינן כי במספרים הקיימים הענף יתרוקן מהר מאוד וזה כולל רפתות שיתופיות.

מה היית ממליץ לחברים שלך?

"לא להתייאש, יש לדעתי קצת אור בקצה המנהרה, לנסות להחזיק מעמד, לצמצם השקעות, להגדיל השקעה בסולרי ולהמתין עד שיעבור זעם, מי שיחזיק מעמד כן יעבור את המשבר, או שתוחלף ממשלה ואני מאמין שכן יש עתיד לענף למרות כל מה שאמרת וזאת כמובן אם נעשה את הצעדים הנכונים ולזכור שמה שהיה לא יהיה".

אתה בעד ההתנתקות מההתאחדות?

"ממש לא גדול, מי שחושב שצריך להתנתק מההתאחדות ולהקים גוף נפרד של המושבים עושה טעות גדולה שתפגע בנו, זו טעות פטלית העשויה לחסל אותנו סופית, אנחנו חייבים ללכת ביחד עם הקיבוצים לטוב ולרע הכוח הוא ביחד".

ומילה לסיום?

"אני רוצה להאמין שההסכם הבא כן יעבור עם תיקונים שיתנו לענף להמשיך והתקיים בכבוד עוד תקופה של 10 שנים לפחות ואחרי זה אלוהים גדול ואפשר יהיה להיערך לפתיחת הענף. הרי רק בישראל, קנדה ונורבגיה נותרו מכסות לכן התהליך ברור לצערי. למרות שביטול המכסות באיחוד האירופאי נכשל לחלוטין. תראה, אנחנו אופטימיים, אי אפשר להיות חקלאי ולא להיות אופטימי ואני מקווה שבסוף הממשלה תבין את חשיבות החקלאות בכלל וענף החלב בפרט. נקווה לטוב". ▲

תודה לטוטי בלוח מנהלל על העזרה בהכנת כתבה זו

ספר לי על המושב ומצב הרוח?

"תראה כולנו מושפעים מהמצב הכללי, יש כאן 7 שותפויות במושב ועדיין חלקם הן לא באמת שותפויות שיכולות לשרוד. יש במושב 18 רפתות, עד הרפורמה ב-2004 היינו כאן 48 רפתנים ובעקבות הדרישות דאז של איכות הסביבה זה בעצם ריסק משפחות שלמות כאן. היום ניתן לומר שזה נעשה ממש סתם ללא שום סיבה רצינית. כיום כמחצית מהרפתות כאן מתקשות מאוד להתקיים, בגלל היותן קטנות אז אם לא יהיו חיבורים אני לא רואה אותן שורדות, מה גם שלפעמים יש קושי להתחבר בגלל מחסור במקום. תראה, לעיתים להוציא רפת מהנחלה מחייב שינוי יעוד של הקרקע, סיפור בכלל לא פשוט. יש בירוקרטיה והשקעות זה לא מספיק לומר לרפתות המשפחתיות, תתחברו. כל הסיפור זה לוקח לפחות שנתיים שלוש של בירוקרטיה והוצאות אדירות והממשלה לא רק שלא באה לקראתנו אלא בכלל לא בכיוון".

ומרכז המזון כאן, מצליח להתקיים?

"האמת שגם המרכז מזון מתקשה להתקיים ולשרוד ואני אומר את זה כיו"ר, כי החברים מתקשים לשלם על הבליל. כמחצית מהרפתנים מתקשים לעמוד בתשלומים של הבליל כי מספיק שהם עשו איזו שהיא השקעה והכל מסתבך ותזרימ המזומנים נפגע. מצב לא פשוט בכלל".

השנה האחרונה היתה קשה במיוחד?

"כן, בהחלט. בשנה האחרונה היתה שחיקה של כ-14 אגורות במחיר המטרה ואם לא יקחו את הסכום הזה בחשבון לקראת כל הסכם חדש אז המשמעות היא פירוק הענף, אני לא מכיר פה משפחתית אחת שתוכל לעמוד במחירים הללו ועם שחיקה כזו ואם תהיה שחיקה עוד נוספת בהסכם. אני מאוד מקווה שמי שמנהל את הדיונים וינהל בשנה הקרובה

צינון זה א.ר.ג.

לסככות המרביץ, לאבוס ולחצר ההמתנה שאל את הפרות ברפתות:

- יהל
- שביל החלב - כפר ויתקין
- גרופית
- חוות השחפים
- דורי מרקס - פארו
- משק יוקר - יוקנעם
- עין-חרוד
- נווה-אור
- תל-יוסף
- מייזרע
- שלוות
- רפנת התבור - עין דור
- רפנת ויטבתה
- רוזנברג - כפר יזידיה
- אמטו - בורגתא

א.ר.ג. פיתוח ויעוץ בחקלאות בע"מ

מושב עין-ורד ת.ד 186 מיקוד 40696 טלפקס. 09-7962387, נייד: 052-3383005
www.arn-fog.com Email: arn_noam@walla.co.il